

📌 Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien kokemukset innovaatio- ja ennakointiosaamisesta

HELENA ESKOLA

TtM-opiskelija
Oulun yliopisto
Hoitotieteen ja terveystieteiden
tutkimusyksikkö

HELI-MARIA KUIVILA

TtM, tohtorikoulutettava, yliopisto-opettaja
Oulun yliopisto
Hoitotieteen ja terveystieteiden
tutkimusyksikkö

MARIA KÄÄRIÄINEN

TtT, professori, asiantuntija
Oulun yliopisto
Hoitotieteen ja terveystieteiden
tutkimusyksikkö
Oulun yliopistollinen sairaala

TIIVISTELMÄ

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata, minkälaiseksi sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan (soteku) opettajat kokevat innovaatio- ja ennakointiosaamisensa. Tutkimusaineisto kerättiin fokusryhmähaastatteluinä osana TerOpe-hanketta kevään 2018 aikana soteku-opettajilta (n= 36), jotka työskentelivät suomalaisissa yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä.

Tulosten perusteella soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaaminen koettiin moniulotteiseksi osaamiseksi, joka koostui tutkimustiedon hyödyntämisestä ja levittämisestä, hanke- ja projektiosaamisesta, muutokseen sopeutumisen osaamisesta sekä työelämän kehittämisestä ja yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Hanke- ja projektiosaamisen sekä muutokseen sopeutumisen osaamisen kehittäminen koettiin tarpeelliseksi. Tuloksia voidaan hyödyntää terveystieteiden opettajankoulutuksessa sekä soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamisen kehittämisessä. Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamista voidaan kehittää muun muassa

Saapunut 13.12.2021

Hyväksytty julkaistavaksi 13.05.2022

MINNA KOSKIMÄKI

TtM, tohtorikoulutettava
Tampereen yliopisto
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

MONIKA KOSKINEN

TtM, yliopisto-opettaja
Åbo Akademi
Kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen
tiedekunta

KRISTINA MIKKONEN

TtT, professori
Oulun yliopisto
Hoitotieteen ja terveystieteiden
tutkimusyksikkö

ABSTRACT

Social-, health care and rehabilitation educators' innovation and foresight competence

Helena Eskola, MHSc- student

Heli-Maria Kuivila, MHSc, PhD-student, University teacher

Maria Kääriäinen, PhD, Professor, Consultant

Minna Koskimäki, MHSc, PhD-student

Monika Koskinen, MHSc, University teacher

Kristina Mikkonen, PhD, Professor

The aim of this research was to describe how the educators in social, health care and rehabilitation fields perceive their innovation and foresight competence. The research data was gathered by focus group interviews as a part of the TerOpe project during Spring 2018. Interviewed social and health care and rehabilitation educators (n=36) worked in Finnish universities and universities of applied sciences. The data was analyzed using inductive content analysis.

Based on the results, the innovation and foresight competence of the social and health care and rehabilitation educators were perceived as multidimensional competence. It was consisting of the exploitation and dissemination of research data, competence in project management,

lisäämällä soteku-opettajien osaamista nopeasti muuttuvan todellisuuden hahmottamisessa sekä projekteissa toimimisessa.

Asiasanat: ennakointiosaaminen, innovaatio-osaaminen, opettajat, terveysala

competence in adapting to change, developing working life and influencing society. The interviewed educators felt necessity to develop the project expertise and competence in adapting to change. The results can be utilized in teacher education of health sciences and in developing the innovation and foresight competence of social and health care and rehabilitation educators. Social, health care and rehabilitation educators' expertise in innovation and foresight can be developed, for example, by increasing their competence in perceiving rapidly changing reality and working in projects.

Key words: foresight competence, innovation competence, educator, healthcare

Mitä tutkimusaiheesta jo tiedetään?

- Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamista on aiemmin tutkittu vähän.
- Soteku-opettajien odotetaan omaavan sellaista tulevaisuuden ennakoimis- ja kehittämisosaamista, millä on vaikutusta työelämän kehitystyössä sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Mitä uutta tietoa artikkeli tuo?

- Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaaminen koetaan moniulotteiseksi osaamiseksi.
- Opettajat kokivat innovaatio- ja ennakointiosaamisen olevan tutkimustiedon hyödyntämistä ja levittämistä, hanke- ja projektiosaamista, muutokseen sopeutumisen osaamista sekä työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista, mikä tuo lisätietoa soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamisen käsitteeseen.
- Opettajat kokivat tarpeelliseksi kehittää hanke- ja projektiosaamiseen sekä muutokseen sopeutumisen osaamiseen liittyvää sisällöllistä osaamistaan.

Mikä merkitys tutkimuksella on hoitotyölle, hoitotyön koulutukselle ja johtamiselle?

- Tietoa voidaan hyödyntää terveystieteiden opettajien koulutuksessa sekä täydennyskoulutuksessa.
- Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamista voidaan kehittää muun muassa lisäämällä soteku-opettajien osaamista nopeasti muuttuvan todellisuuden hahmottamisessa sekä projekteissa toimimisessa.

Tutkimuksen lähtökohdat

Viime vuosien aikana yhteiskunnan, amatillisen koulutuksen sekä korkeakoulujen toimintaympäristöissä tapahtuvat muutokset ovat olleet suuria ja ne jatkuvat edelleen (Mikkonen ym. 2019). Tulevaisuuden osaamisen kehittyminen on sidoksissa toimintaympäristön muutoksiin. Tähän globaaliin muutokseen vastaamiseksi koulutuksen ennakoiva uudistaminen sekä uudistuminen ovat välttämättömyyksiä. (OKM 2019.) Koulutuksen suunnittelussa tarvi-

taan ennakointitietoa alojen tulevaisuuden kehityksestä. Terveysalan opettajat ovat avainasemassa terveysalan koulutustarpeiden ennakoinnissa sekä koulutuksen kehittämisessä. (Koivula 2018.) Sen lisäksi, että alan koulutusta uudistetaan, koulutukselta vaaditaan myös innovatiivisia ratkaisuja sekä strategisia visioita terveydenhuollon tulosten parantamiseksi (Konttila ym. 2018). Innovaatio-osaamista pidetään merkittävänä 2000-luvun osaamisalueena, mikä johtaa kasvuun yhteiskunnan jokaisella alalla (Morad ym. 2021).

Innovaatio-osaamisella tarkoitetaan uuden luomista, tuotteistamista tai olemassa olevien toimintatapojen, ideoiden ja tuotteiden soveltamista uudessa käyttötarkoituksessa. Innovatiivinen ajattelu sen sijaan tarkoittaa yksilön kognitiivista kykyä määritellä tarve, synnyttää joko uusia tai muuttuneita ideoita, kehittää tulosideoiden pohjalta sekä toteuttaa ja hyväksyä uusi tai parannettu lopputulos. Innovatiiviset ideat tulee myös osata jakaa. (Morad ym. 2021.) Tulevaisuuden ennakkointikyky on innovaatio-osaamisen yksi edellytys (Kuosa & Hakala 2017). Ennakoinnissa merkittävää on kyky sopeutua toimintaympäristöissä tapahtuviin muutoksiin ja tunnistaa tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä sekä hahmottaa vaihtoehtoisia tulevaisuuksia. Lisäksi ennakkointi on tavoitteiden asettamista sekä tietoa siitä, kuinka tavoitteisiin päästään. (Siikaniemi ym. 2010.)

Tässä tutkimuksessa sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajilla tarkoitetaan yliopistossa ja ammattikorkeakouluissa työskenteleviä sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajia ja heistä käytetään soteku-opettajat lyhennettä. Soteku-opettajan osaamista on tutkittu useista eri näkökulmista (Zlatanovic ym. 2017, Satoh ym. 2020, Halvari ym. 2021). Soteku-opettajan osaamisen mallissa opettajan osaaminen on jaoteltu mikro- ja makrotason osaamiseen. Mikrotason osaamiseen sisältyy ”sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan tieteellinen ja ammatillinen osaaminen, pedagoginen osaaminen, eettinen ja kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus-, yhteistyö- ja verkosto-osaaminen sekä hallinto- ja työhyvinvointiosaaminen”, kun taas laaja-alaisissa koulutusprosesseissa tarvittavaa makrotason osaamista ovat ”näyttöön perustuvan toiminnan osaaminen, osaamisen jatkuva kehittäminen sekä kestävä innovaatio- ja ennakkointiosaaminen”. (Mikkonen ym. 2019.)

Soteku-opettajan osaaminen pohjautuu tietoihin, taitoihin ja asenteisiin (WHO 2016), joiden ajatellaan tässä tutkimuksessa olevan

myös innovaatio- ja ennakkointiosaamisen pohjana. Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaaminen opettajan osaamisen alueena on vasta tunnistettu, minkä vuoksi siitä on vielä niukasti tietoa. Mikkosen ym. (2019) mukaan soteku-opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaamisella tarkoitetaan sitä, että opettaja omaa sellaista tulevaisuuden ennakkoimis- ja kehittämisosaamista, millä voidaan havaita olevan vaikutusta työelämän kehitystyössä sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Innovaatio- ja ennakkointiosaamiseen liittyen opettajalla tulee olla osaamista tulevaisuuden osaamistarpeiden ennakoinnissa sekä sosiaali-terveys- ja kuntoutusalan koulutuksen laadun, prosessien ja tuloksellisuuden kehittämisessä. Opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaamiseen sisältyy myös kyky soteku-alan innovaatioiden kehittämiseen yhteistyössä opiskelijoiden ja sidosryhmien kanssa. (Mikkonen ym. 2019.)

Terveysalan opettajat ovat avainasemassa ennakoinnissa ja koulutuksen kehittämisessä, minkä lisäksi muun muassa terveysalan opettajilta odotetaan innovatiivisia ideoita ja luovuutta vastattaessa nopeasti muuttuvan sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeisiin (Borgers ym. 2018, Koivula 2018). Tästä huolimatta soteku-alan opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaaminen on alituttu aihe. Näiden tekijöiden vuoksi on tärkeää tarkemmin kuvata, minkälaiseksi soteku-opettajat kokevat innovaatio- ja ennakkointiosaamisensa.

Tutkimuksen tarkoitus, tavoite ja tutkimustehtävä

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata, minkälaiseksi soteku-opettajat kokevat innovaatio- ja ennakkointiosaamisensa. Tavoitteena on tuottaa uutta tietoa soteku-opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaamisesta. Tietoa voidaan hyödyntää terveystieteiden opettajan koulutuksessa sekä soteku-opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaamisen kehittämisessä.

Tutkimuksessa haetaan vastauksia seuraavaan kysymykseen:

1. Minkälaiseksi sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajat kokevat innovaatio- ja ennakointiosaamisensa?

Tutkimusaineisto- ja menetelmät

Tässä tutkimuksessa tutkittiin laadullista tutkimusmenetelmää käyttäen opettajien kokemuksia luonnollisissa olosuhteissa (O'Brien ym. 2014). Tutkimusaineisto kerättiin fokusryhmähaastatteluina osana TerOpe-hanketta viiden suomalaisen yliopiston, yhden ammatillisen opettajakorkeakoulun sekä viiden ammattikorkeakoulun soteku-opettajilta (n=36) tammi-maaliskuussa 2018. Fokusryhmähaastattelujen avulla saatiin tietoa usealta tiedonantajalta samanaikaisesti. Osallistujien mukaanottokriteereinä oli, että he työskentelevät soteku-opettajana suomalaisessa korkeakoulussa. Tutkittaville oli annettu tieto tutkimuksesta etukäteen ja tutkimukseen osallistuminen perustui vapaaehtoisuuteen.

Opettajista kaksi työskenteli ammatillisessa opettajakorkeakoulussa, 11 yliopistossa ja 23 ammattikorkeakoulussa yliopistonlehtorin, yliopisto-opettajan, laitoksen johtajan, yliopistontutkijan, koulutuspäällikön, yliopettajan ja lehtorin nimikkeillä. Opettajat olivat keskimäärin iältään 54,6 vuotiaita ja työkokemusta heillä oli soteku-opettajan työstä 15,2 vuotta.

Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina osana TerOpe-hanketta. Haastattelujen temaattinen, opettajien osaamista käsittelevä sisältö ja rakenne oli suunniteltu tutkimustehtävien ohjaamana, aiempaan tutkimustietoon pohjautuen asiantuntijapaneelin toimesta. Haastattelujen teemat olivat opettajan osaaminen, opettajien täydennyskoulutus sekä digitaalinen teknologia, resurssit ja osaaminen. Innovaatio- ja ennakointiosaaminen nousi esiin osana kyseisiä teemoja. Haastattelut toteutettiin neljässä-

toista ryhmässä ja yksi ryhmä sisälsi kahdesta neljään osallistujaa. Haastattelijoina toimi yhdeksän koulutettua haastattelijaa ja yhden haastattelun toteutti yksi tai kaksi haastattelijaa. Haastattelut toteutuivat osallistujien työpaikoilla ja niiden keskimääräinen kesto oli 74 minuuttia. Haastattelut äänitettiin ja tallennettiin. Tämän jälkeen ne litteroitiin Microsoft Word-asiakirjamuotoon, minkä tuloksena tekstimateriaalia muodostui yhteensä 343 sivua.

Analyysimenetelmänä käytettiin induktiivista sisällönanalyysia, sillä tutkimuksessa oli tarkoituksena tuottaa kuvailevaa tietoa soteku-opettajien kokemuksista innovaatio- ja ennakointiosaamisestaan (Kyngäs ym. 2011). Laadullisen sisällönanalyysin avulla oli mahdollista kuvata tutkittavaa ilmiötä systemaattisesti ja objektiivisesti (Elo ym. 2014). Analyysiyksiköksi valittiin virke tai kokonainen lause. Tämän jälkeen tutkimusaineisto käytiin huolellisesti läpi ja aineistosta poimittiin erilliseen asiakirjaan tutkimuskysymykseen vastaavia alkuperäisilmauksia, jotka edelleen pelkistettiin ja koodattiin (n=131). Jotta tutkija pystyi palaamaan alkuperäiseen dataan analyysiprosessin aikana, ilmaukset koodattiin värikoodien avulla. Tämän jälkeen muodostettiin samansisältöisistä koodeista alaluokat (n=23). Lopuksi alaluokista muodostettiin vielä neljä yläluokkaa. (Kyngäs 2020.)

Tulokset

Soteku-opettajien kokemukset innovaatio- ja ennakointiosaamisestaan

Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamista kuvasivat neljä yläluokkaa, joita olivat tutkimustiedon hyödyntäminen ja levittäminen, hanke- ja projektiosaaminen, muutokseen sopeutumisen osaaminen sekä työelämän kehittäminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Yläluokat sekä niiden sisällöt alaluokat on kuvattu taulukossa 1.

Taulukko 1. Innovaatio- ja ennakointiosaaminen sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien kokemana.

Alaluokka	Yläluokka
Tiedonhaun osaaminen	Tutkimustiedon hyödyntäminen ja levittäminen
Tiedon arviointiosaaminen	
Osaaminen tiedon tuottamisessa	
Tiedon soveltamisen ja levittämisen osaaminen	
Taidot viestinnässä, vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa	Hanke- ja projektiosaaminen
Hallinto-, suunnittelu- ja tekninen osaaminen	
Talousosaaminen	
Rohkeus ja innovatiivisuus hankkeissa	
Historian ymmärrys	Muutokseen sopeutumisen osaaminen
Nykyisen toimintaympäristön tuntemus	
Toimintaympäristön ja sen muutosten hahmottamisen osaaminen	
Globaalien tapahtumien ja teknologian kehityksen seuraaminen	
Signalointi- ja visiointitaidot	
Taito hahmottaa tulevaisuutta	
Muutoksen sietokyky, joustavuus ja edelläkävijänä toimiminen	
Taito tunnistaa ja reagoida koulutuksen kehittämistarpeisiin	Työelämän kehittäminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen
Koulutuksen visiointi ja suuntaaminen	
Uusien näkökulmien etsiminen ja asioiden tekeminen uudella tavalla	
Luovuus, innovatiivisuus, innokkuus oppia uutta	
Kekseliäisyys ja halu kehittää	
Uteliaisuus, avoimuus ja rohkeus	
Teknologinen osaaminen	
Yhteistyö ja vastuu uuden leviämisestä	

Tutkimustiedon hyödyntäminen ja levittäminen

Tutkimustiedon hyödyntäminen ja levittäminen koostui neljästä alaluokasta. **Tiedonhaun osaamisen** osalta opettajat kokivat tarvitsevansa tiedonetsintätaitoja ja jatkuva tiedon hankkiminen nähtiin avainasiana osaamisessa. Opettajat nostivat esiin, että digiteknologian vuoksi eletään murroskautta, mikä tulee yhdessä muiden tekijöiden kanssa muuttamaan käytäntöä, johon asiantuntijoita koulutetaan, minkä vuoksi opettajien tulee jatkuvasti etsiä uutta tutkimustietoa. Myös **tie-**

don arviointiosaaminen oli osa opettajien osaamista tutkimustiedon hyödyntämisessä ja levittämisessä. Opettajat kokivat, että heidän tulee osata arvioida tietoa kriittisesti. Opettajat tarvitsevat myös **osaamista tiedon tuottamisessa**. Opettajat kokivat, että heidän tulisi tehdä tutkimusta ja tuoda esiin tutkimustietoa, jotta he pystyisivät olemaan edelläkävijöitä.

”ja sen takia esimerkiksi yliopistossa pitäis tehdä sitä tutkimusta ja, ja tuoda se tutkimustieto, jotta pystyy olemaan se edelläkävijä.” (H 10)

Tiedon soveltamisen ja levittämisen osaaminen sisältyi tutkimustiedon hyödyntämiseen ja soveltamiseen. Opettajat kokivat, että tiedon hankkiminen ei riitä, vaan tietoa tulee myös osata soveltaa omaan työhön ja viedä omaa opetustaan eteenpäin uuden tiedon avulla. Tieteellisen osaamisen koettiin sisältävän tiedon käyttämisen ja sen, että asiantuntijatietoa osataan viedä muualle.

Hanke- ja projektiosaaminen

Hanke- ja projektiosaaminen koostui neljästä alaluokasta, joista ensimmäinen oli **taidot viestinnässä, vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa**. Hanketoiminnan koettiin edellyttävän opettajilta hyviä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja sekä rohkeutta ja kiinnostusta luoda verkostoja. Hanketoimintaan liittyen opettajat kokivat, että heidän tulee hallita myös hankkeessa käytettävät käsitteet.

Hallinto-, suunnittelu- ja teknisen osaamisen alueella nostettiin esiin, että opettajat voivat toimia hanketyössä projektipäällikköinä ja vastata suunnittelusta. Opettajat kokivatkin tarvitsevansa projektinhallintaan ja projektisuunnitelmiin liittyvää osaamista. He kertoivat tarvitsevansa myös teknistä osaamista ja osaamista erilaisten EU:n säädöksiä ja muiden sääntöjen huomioimisessa. Opettajat kokivat tarvitsevansa lisää osaamista projektinhallintaan ja projektiosaamiseen.

Hanke- ja projektiosaamiseen kuului myös talousosaaminen sekä rohkeus ja innovatiivisuus hankkeissa. **Talousosaaminen** sisältyi opettajien mukaan budjetin ymmärtämisen, hankerahoitukseen liittyvän osaamisen sekä taidon tehdä anomuksia. Opettajat kertoivat, että heidän vastuulleen voi kuulua vastata hankkeen taloudesta. Opettajat kokivat hankkeiden taloushallinnon hankalaksi ja he kaipaivatkin lisää osaamista hankkeiden rahoitukseen liittyen. **Rohkeus ja innovatiivisuus hankkeissa** nousi esiin opettajien kokemuksina siitä, että heillä tulisi olla innovatiivisuutta sekä uskallusta heittäytyä uu-

teen maailmaan. Opettajat kertoivat myös, että opettajien pitäisi esittää työelämän ja koulutuksen välisen yhteistyön kehittämiseen liittyviä hankeideoita ja -aiheita.

Muutokseen sopeutumisen osaaminen

Muutokseen sopeutumisen osaaminen koostui seitsemästä alaluokasta. **Historian ymmärrystä** opettajat kokivat tarvitsevansa, jotta he voivat ymmärtää nykypäivää. Opettajat kokivat tärkeäksi tuntea sosiaali- ja terveysalalla aiemmin tapahtuneita keskeisiä asioita. **Nykyisen toimintaympäristön tuntemuksen** koettiin edellyttävän opettajilta yhteiskunnallista ymmärrystä ja järjestelmien tuntemusta. Terveystieteiden ja järjestelmien ymmärtäminen ja tunteminen nähtiin yhtenä opettajien pätevyysnä. Opettajat kokivat tarvitsevansa osaamista myös siihen, miten sosiaali- ja terveysala vaikuttaa koko yhteiskunnassa, opettajien toimiessa myös yhteiskunnan kehittäjinä. Opettajat kuvasivat tarvitsevansa myös työelämään liittyvää osaamista, tietämystä siitä, missä tällä hetkellä alan ammattilaiset toimivat ja millainen on käytännön työn nykytilanne. Lisää koulutusta kaivattiin oppilaitoksen toimintakulttuurin sekä lainsäädännön tuntemukseen.

Toimintaympäristön ja sen muutosten hahmottamisen osaaminen oli osa opettajien muutokseen sopeutumisen osaamista. Opettajat kokivat tarvitsevansa osaamista nopeasti muuttuvan todellisuuden hahmottamiseen ja ajan tasalla pysymiseen muuttuvassa sote-alan toimintaympäristössä. Opettajat kokivat, että heidän tulee tietää, mitä oppilaitoksissa, sosiaali- ja terveysalalla sekä niiden organisaatioissa tapahtuu. Opettajat ilmaisivat, että työelämän tarpeiden nopeasti muuttuessa opettajalla tulee olla tietoa työelämän tapahtumista. Tämän vuoksi opettajat kokivat tarvitsevansa verkostoitumista. Opettajat kokivat myös, että heidän tulisi päästä työelämään työajallaan, jotta opetus olisi ajantasaista. Opettajien työelämäjaksot auttaisivat heitä ymmärtämään työelämää ja todel-

lisuutta, mihin opiskelijat muutaman vuoden kuluttua menevät. Opettajat ilmaisivat tarvitsevansa täydennyskoulutusta nopeasti muuttuvan todellisuuden hahmottamiseen.

”Ja sitte varmaan mä taas nostan esille tämän liian nopeasti muuttuvan todellisuuden, minne me koulutetaan ammatillaisia, niin siihen osaamista sen hahmottamiseen..” (H 25)

Opettajat kokivat, että tulevaisuuden hahmottamiseksi yhteiskunnallisia asioita ja tapahtumia tulee seurata jatkuvasti. Yhteiskunnallisista muutoksista tulee opettajien mielestä olla perillä ja jopa askeleen edellä. Opettajat kokivat tarvitsevansa lisäosaamista yhteiskunnallisista muutoksista, tapahtumista ja siitä, mihin suuntaan omaa alaa ollaan viemässä.

Globaalien tapahtumien ja teknologian kehityksen seuraaminen ilmeni osana opettajien muutokseen sopeutumisen osaamista. Opettajat kertoivat, että heidän tulisi osata seurata, mitä asioissa tapahtuu EU-tasolla, sillä heidän on jatkuvasti tuotava esiin sitä, mikä tilanne EU:ssa on. Tieto maailman tilanteesta koettiin myös tärkeänä, jotta opetussuunnitelmaa voidaan muuttaa tarpeen mukaan. Opettajat kokivat tarvitsevansa näkemystä ja ”kristallipalloa” myös siitä, millaisia teknologisia laitteita maailmalta on tulossa ja mihin suuntaan tekniikka on kehittyvässä.

Muutokseen sopeutumisen osaaminen sisälsi signaalointi- ja visiointitaidot sekä taidon hahmottaa tulevaisuutta. **Signalointi- ja visiointitaitoihin liittyen** opettajat kuvasivat tulevaisuuden ennakoitiosaamisen olevan osaamista siinä, että opettajat osaavat hakea signaaleja, mihin opetusta pitäisi suunnata ja painottaa. Tulevaisuus on opettajien kokemusten mukaan myös visioita siitä, mitä tarkoittaa ikääntyminen, monikulutturuus, ekologisuus ja teknistyvä maailma. **Taito hahmottaa tulevaisuutta** sisälsi opettajien mukaan tulevaisuuden ymmärtämisen osaamisen. Opettajat kuvasivat, että heidän tulisi

osata nähdä ”kristallipalloon”, mitä tulevaisuudessa on. Opettajat kokivat, että toteuttaessaan koulutusta nykyhetkessä, heidän tulisi osata ennakoida sitä tulevaisuuden osaamista, mitä tarvitaan viiden tai kymmenen vuoden kuluttua. Opettajat kaipasivat opetussuunnitelmatyössä taitoa katsoa tulevaan sekä näkemystä alan tulevaisuuden vaatimuksista. Opettajat kokivat, että heidän onkin tärkeää katsoa hieman työelämän ohi tulevaisuuteen, mitä tulevaisuudessa tulisi opettaa.

”Että kristallipalloon nähä, mitä se on tulevaisuudessa. Ku me koulutetaan tässä ja nyt, ni mikä vastaa siihen tulevaisuuden tilanteeseen viiden vuosien päästä tai kymmenen vuosien päästä. Että mikä on semmmosta osaamista.” (H 19)

Muutoksen sietokyky, joustavuus ja edelläkävijänä toimiminen olivat osa opettajan muutokseen sopeutumisen osaamista. Opettajat näkivät tärkeäksi, että heillä on työssään jatkuvan muutoksen sietokykyä, minkä lisäksi heidän tulisi olla joustavia, muuntuvia ja edelläkävijöitä.

Työelämän kehittäminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Työelämän kehittäminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen sisälsi kahdeksan alaluokkaa. **Taitoon tunnistaa ja reagoida koulutuksen kehittämistarpeisiin** sisältyi se, että opettajien tulisi yleisen osaamisen muutoksen keskellä osata kriittisesti havainnoida omassa kehityksessään osaamisen aukkoja, jotka pyrkii täydentämään. Digitaalisten osaamistarpeiden osalta opettajat kokivat, että heidän tulisi olla innovatiivisia ja ymmärtää maailman kehityksen suuntaa siten, että he tietäisivät mitä tullaan tarvitsemaan ja mitä koulutusta he tarvitsisivat. Opettajat kokivatkin, että heidän tulee tunnistaa digitaalisen osaamisen tarpeitaan etukäteen ja vaatia näitä vastaavaa koulutusta. Myös yleiset täydennyskoulutustoiveet nousivat ennakoinnista.

„tunnistaa ne meidän tarpeet etukäteen niinku paljon etukäteen ja sitten vaatia sitä koulutusta..” (H 22)

Opettajat kokivat, että heidän tulee myös tarkastella kriittisesti, onko omassa koulutusyksikössä toteutettu toiminta tuloksellista ja miten sitä pitää kehittää niin, että se olisi tuloksellista niin yksilö- ja yhteisötasolla kuin yhteiskunnankin kannalta.

Koulutuksen visiointi ja suuntaaminen sisältyi työelämän kehittämiseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Opettajat kokivat, että opetussuunnitelman kehittämisessä tulee olla rohkeutta ajatella että itselläänkin on näkemys, miten koulutusta tulisi kehittää. Opettajat kokivat lisäksi tarvitsevänsä koulutusorganisaation strategiaan liittyvää osaamista ja tietoa siitä, mitä sen mukainen toiminta opettajalta edellyttää.

Uusien näkökulmien etsimisen ja asioiden tekemisen uudella tavalla määriteltiin olevan innovaatio-osaamista, mitä opettajilta vaaditaan. Opettajan työ vaatiikin innovaatiokykyä esimerkiksi siinä, että opetukseen liittyviä asioita tulee muuttaa ja kehittää säännöllisesti.

„Sitten tämmöstä innovaatio-osaamista, sebán liittyy tähän, että asioita tehdään uudella tavalla ja uusia tämmösiä raikkaita näkökulmia etsiä niihin asioihin.” (H 29)

Opettajat kokivat, että **luovuus ja innokkuus oppia uusia asioita** on osa opettajan osaamista. **Innovatiivisuutta** opettajat kokivat tarvitsevänsä, koska he ovat myös tutkijoita. **Kekseliäisyys ja halu kehittää** ilmeni opettajien kokemuksina siitä, että jos jotain pitää keksiä, niin heillä tulee olla osaamista ratkaista asia. Opettajat kokivat tarvitsevänsä yhä enemmän myös kehittämisosaamista sekä halua kehittää opetustaan eteenpäin siten, että he eivät opeta mennyttä vaan suuntautuvat tulevaisuuteen. Myös **uteliaisuus, avoimuus ja rohkeus** ovat ominaisuuksia, joita opettajat kertoivat tarvitsevänsä. Opettajat kokivat, että heidän tulisi olla

ennakkoluulottomia ja avarakatseisia, mikä näkyy muun muassa siten, että opettajien tulisi olla avoimia opiskelijoiden innovatiivisille ratkaisuille. Opettajat kuvasivat myös, että heillä tulisi olla rohkeutta heittäytyä opettajuudessa monenlaiseen eri asiaan niin, että osallistuttaisiin muun muassa kehittämistyöhön. Opettajat kokivat, että myös **teknologinen osaaminen** oli tärkeä osa opettajan osaamista. Opettajat ilmaisivat, että digitalisaation eteenpäin menemisen vuoksi tulee olla taitava teknologiavälineissä ja -asioissa, jotta selviää ja kykenee kehittämään opettajan työtä.

Yhteistyö ja vastuu uuden leviämisen sisältyi työelämän kehittämiseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Opettajat kokivat tarvitsevänsä yhteistyöosaamista ja verkostoitumista, jotta he tietävät mitä muualla tehdään. Opettajat ilmaisivat, että Euroopan, Pohjoismaisten ja Suomen järjestöjen verkostoissa toimiminen kehittää ja tuo näkyväksi opettajan osaamista. Opettajat kokivat, että heidän tulee luoda myös hyvät suhteet muihin korkeakouluihin, ammattiliitton ja opiskelijoihin, koska heidän kanssaan tehdään tutkimus- ja kehittämistyötä. Myös poikkialainen osaaminen koettiin tärkeäksi. Opettajan mielestä yhteistyötä tulee tehdä tietojärjestelmä- ja teknologiapuolen ja muiden osamisalojen kanssa niin, että lähdetään mukaan innovaatio- ja kehittämistyöhön. Verkostoitumista eri alojen opettajien, tutkijoiden ja käytännön työtä tekevien ammattilaisten kanssa tarvitaan myös uusien oppimisympäristöjen luomisessa ja käyttöönotossa.

„uusien tota oppimisympäristöjen luomista ja niiden käyttöönottoa ja siten niinku verkostoitumista siinä asiassa, niinku erialan opettajien ja tutkijojen, sitt myös käytännössä toimivien kanssa.” (H 6)

Opettajat kokivat olevansa vastuussa myös siitä, että uudenlaiset ajattelutavat ja yhteiskunnallisen tilanteen rakenteet siirtyisivät ja juurtuisivat muuallekin kuin omaan koulu-

tusorganisaatioon. Opettajat kokivat, että osaamisen muuntuminen ja yhteiskunnallisena vaikuttajana toimiminen on haasteellista.

Pohdinta

Tulosten tarkastelu

Tutkimus tuo uutta tietoa ja vahvistaa aiempaa tietoa soteku-opettajien innovaatio- ja ennakkointiosaamisesta, minkä koettiin olevan tutkimustiedon hyödyntämistä ja levittämistä, hanke- ja projektiosaamista, muutokseen sopeutumisen osaamista sekä työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista. Tähän tutkimukseen osallistuneet opettajat kokivat, että tutkimustiedon hyödyntäminen ja levittäminen on osa opettajan innovaatio- ja ennakkointiosaamista. Jo aikaisemmin on nähty, että tutkimusosaaminen ja tutkitun tiedon hyödyntäminen on opettajille yhä tärkeämpää opetusudistusten ja hoitotyön muutosten vuoksi (Holopainen ym. 2007). Uuden tutkimustiedon käyttämisen hoitotyössä on havaittu ajanmukaistavan hoitotyön käytäntöjä. (Zlatanovic ym. 2017). Tämä tutkimus osoittaa, että tiedonhaun osaaminen, tiedon arviointiosaaminen, osaaminen tiedon tuottamisessa sekä tiedon soveltamisen ja levittämisen osaaminen ovat keskeinen osa opettajan innovaatio- ja ennakkointiosaamista.

Tähän tutkimukseen osallistuneet opettajat kokivat, että hanke- ja projektiosaaminen on osa soteku-opettajan innovaatio- ja ennakkointiosaamista, mikä on uutta tietoa. Projektinhallinta onkin nähty innovaatiotoiminnan mahdollistavaksi taidoksi (Alaräisänen & Harju-Myllyaho 2018). Vaikka muun muassa terveysalan opettajilta on edellytetty tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistumista nopeaan muutokseen vastaamiseksi (Borgers ym. 2018), hanke- ja projektiosaamista ei ole aiemmin tunnistettu osaksi innovaatio- ja ennakkointiosaamista. Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat hanke- ja projektiosaamisen koostuvan taidoista viestinnässä, vuo-

rovaikutuksessa ja verkostoitumisessa, hallinto-, suunnittelu- ja teknisestä osaamisesta, talousosaamisesta sekä rohkeudesta ja innovatiivisuudesta hankkeissa. Tämä on samansuuntaista aiemman tiedon kanssa, sillä Alaräisänen ja Harju-Myllyaho (2018) ovat todenneet, että projektiosaajan tulee osata tarkastella asioita niin käytännön toteutuksen kuin resurssien käyttämisen näkökulmista. Projektinhallinta edellyttääkin työskentelemistä ihmisten kanssa sekä budjettien, säästöjen ja toimenpiteiden hallintaa (Alaräisänen & Harju-Myllyaho 2018). Opettajat kokivat tarvitsevansa lisää osaamista projektinhallintaan, projektiosaamiseen sekä hankkeiden rahoitukseen liittyen.

Tulevaisuuden ennakkointi edellyttää soteku-opettajalta sellaista muutokseen sopeutumisen osaamista, mikä näkyy soteku-opettajien mukaan historian ymmärryksenä, nykyisen toimintaympäristön tuntemuksena, toimintaympäristön ja sen muutosten hahmottamisen osaamisena, signaalointi- ja visiointitaitoina, taitona hahmottaa tulevaisuutta, muutoksen sietokykyä, joustavuutena ja edelläkävijänä toimimisena sekä globaalien tapahtumien ja teknologian kehityksen seuraamisena. Opettajien kokemukset näyttäytyvät ymmärrettävinä, sillä esimerkiksi Siikaniemi ym. (2010) ovat todenneet, että ennakkoinnissa tärkeää on tunnistaa tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä sekä hahmottaa vaihtoehtoisia tulevaisuuksia. Ennakkoinnin on nähty olevan myös tavoitteen asettamista siitä, mihin on tarkoitus päästä ja kuinka tavoitteisiin päästään (Siikaniemi ym. 2010). Opettajat kaipasivat lisää koulutusta nopeasti muuttuvan todellisuuden ymmärtämiseen, yhteiskunnallisissa muutoksissa mukana pysymiseen sekä oppilaitoksen toimintakulttuurin tuntemukseen.

Tämän tutkimuksen tulosten mukaan työelämän kehittäminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen on osa innovaatio- ja ennakkointiosaamista, mikä on yhdenmukainen Mikkonen ym. (2019) aiempien havaintojen kanssa. Opettajien on havaittu tarvitsevan

osaamista koulutuksen kehittämisessä (Mikkonen ym. 2019), mutta opettajien tarvitsemaa taitoa tunnistaa ja reagoida koulutuksen kehittämistarpeisiin ei ole nostettu esiin. Opettajilta on edellytetty muutosagenttina toimimista, luovuutta sekä innovaatioita (Borgers ym. 2018, Korpi ym. 2020) ja koulutukselta on odotettu innovatiivisia ratkaisuja, strategisia visioita ja uudistumista (Konttila ym. 2018), mutta näiden ei ole aiemmin tunnistettu olevan osa innovaatio- ja ennakoitiosaamista. Kuitenkin Mikkonen ym. (2019) ovat todenneet, että osana työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista opettajan tulee osata kehittää innovaatioita soteku-alan haasteisiin yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa, minkä lisäksi vaaditaan osaamista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Tämä tutkimus avaa entistä tarkemmin opettajalta vaadittavaa osaamista, sen osoittaessa koulutuksen visioinnin ja suuntaamisen, uusien näkökulmien etsimisen ja asioiden tekemisen uudella tavalla olevan taitoja, joita tarvitaan työelämän kehittämisessä ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Myös tieto siitä, että luovuus, innovatiivisuus, innokkuus oppia uutta, kekseliäisyys ja halu kehittää, uteliaisuus, avoimuus ja rohkeus ovat ominaisuuksia, joita opettaja tarvitsee osana työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista, täydentää aiempaa tutkimustietoa. Opettajat kokivat tarvitsevansa myös teknologista osaamista, mitä selittääkin se, että tekniikan on havaittu olevan suurin terveystieteen koulutukseen vaikuttava muutos (LeRouge ym. 2014). Yhteistyö osana työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista ei ole uusi asia, sen sijaan vastuu uuden tiedon leviämisestä ja tiedon aktiivisesta levittämisestä ei ole aikaisemmissa tutkimuksissa vahvasti nousut esiin. Opettajat tunnistivat vastuun uuden tiedon ja ajattelutapojen levittämisestä, mutta kokivat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja osaamisen muuntumisen työsään haasteelliseksi.

Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuksessa noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä ja tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja. Eettinen lupa tutkimuksen toteuttamiseen myönnettiin Jyväskylän yliopiston eettisestä toimikunnasta. Tutkimuslupa saatiin jokaisesta kohdeorganisaatiosta ja tutkimukseen osallistuneilta kysyttiin kirjallinen suostumus tutkimukseen, osallistumisen ollessa vapaaehtoista. (TENK 2012.) Tutkimuksessa saatuja tuloksia on käsitelty luotettavasti, tutkittavien henkilöllisyys salassapitäen. Tutkimustuloksissa raportoidaan vain tutkimuksesta esiin nousseet tulokset rehellisyyttä noudattaen ja tutkimusaineistoja säilytetään asianmukaisesti 10 vuotta (EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679).

Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa on käytetty vahvistettavuuden, siirrettävyyden, uskottavuuden ja reflektiivisyyden kriteereitä (Lincoln & Cuba 1985). Vahvistettavuuden lisäämiseksi tutkimuksessa tehdyt ratkaisut on kuvattu tarkasti. Tutkimuksen luotettavuutta lisää aineistonkeruumenetelmä, jolla saatiin kattavasti tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Luotettavuutta kasvattaa tulosten siirrettävyys sekä tutkimuksen toistettavuus vastaavanlaisissa tutkimuksissa, minkä vuoksi tutkimusympäristö on kuvattu huolellisesti. Tutkittavat on valittu harkinnanvaraisesti ja taustatiedot on tuotu esiin, mikä lisää tutkimuksen uskottavuutta. Aineistonkeruussa huomioitiin, että saturaatio tutkimusaineistossa täytyy. (Elo ym. 2014.)

Uskottavuuden takaamiseksi analyysi on kuvattu huolellisesti (Tuomi & Sarajärvi 2018). Tutkijan työkokemus hoitotyön opettajana on voinut heikentää tutkijan objektiivisuutta analyysivaiheessa, mutta vaikutus on pyritty minimoimaan tutkijan tiedostaessa omat lähtökohdansa. Toisaalta tutkijan tietoisuus omista lähtökohdistaan ja kokemuksestaan hoitotyön opettajan työstä auttoi ymmärtämään opettajien kokemuksia, mikä voi lisätä tutkimuksen refleksiivisyyttä.

Analyysin tulokset on raportoitu tarkasti, kiinnittäen huomiota siihen, kuinka tutki-

musaineiston ja tulosten väliset sidokset raportoidaan. Uskottavuutta parantaakin tuloksien raportoinnissa käytetyt suorat lainaukset. Tutkimuksen eteneminen on raportoitu tarkasti, mikä lisää tutkimuksen vahvistettavuutta. Tarkalla raportoinnilla pyritään myös mahdollistamaan lukijalle vaihtoehtoisten tulkintojen pohtiminen (Elo ym. 2014). Tutkimusartikkeliä kirjoitettaessa hyödynnettiin SRQR- tarkistuslistaa. SRQR tarkoittaa kvalitatiivisen tutkimuksen raportointistandardeja (O'Brien 2014).

Johtopäätökset

Tulosten perusteella voidaan todeta, että soteku-opettajan innovaatio- ja ennakointiosaaminen koetaan moniulotteiseksi osaamiseksi. Tulokset osoittavat innovaatio- ja ennakointiosaamisen olevan tutkimustiedon hyödyntämistä ja levittämistä, hanke- ja projektiosaamista, muutokseen sopeutumisen osaamista sekä työelämän kehittämistä ja yhteiskunnallista vaikuttamista, mikä tuo lisätietoa ja tarkennusta soteku- opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamisen käsitteeseen.

Opettajat kokivat tarpeelliseksi kehittää hanke- ja projektiosaamiseen sekä muutokseen sopeutumisen osaamiseen liittyvää sisällöllistä osaamistaan.

Soteku-opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamista voidaan kehittää muun muassa lisäämällä soteku-opettajien osaamista nopeasti muuttuvan todellisuuden hahmottamisessa sekä projekteissa toimimisessa. Niin terveystieteiden opettajakoulutuksessa kuin soteku-opettajien työskentelyorganisaatioissa tulisikin kiinnittää entistä enemmän huomiota opettajien innovaatio- ja ennakointiosaamisen kehittämiseen. Tulevaisuudessa on tärkeää tutkia tarkemmin innovaatio- ja ennakointiosaamiseen liittyviä täydennyskoulutustarpeita sekä osaamisen tasoja eri koulutusasteilla, jotta kehittämistoimenpiteet osattaisiin kohdentaa oikein.

VASTUUALUEET

Tutkimuksen suunnittelu: HE, KM aineistonkeruu: MK, MK, MK, KM aineiston analysointi: HE, KM käsikirjoituksen kirjoittaminen: HE, KM käsikirjoituksen kommentointi: HE, H-MK, MK, MK, MK, KM

LÄHTEET

- Ala-Räisänen H. & Myllyaho A. (2018) Tulevaisuuden projektiosaaja. Teoksessa M. Merivirta (toim.). *Innovaatio-osaaminen nykypäivän työelämätaidona*. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-215-0>. (21.5.2022)
- Borgers H., Chesbrough H. & Moedas C. (2018) Open innovation: research, practices, and policies. *California Management Review* **60**(2), 5–16.
- Elo S., Kääriäinen M., Kanste O., Pölkki T., Utriainen K. & Kyngäs H. (2014) Qualitative content analysis: a focus on trustworthiness. *SAGE open* **4**(1), 1–10.
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>. (21.5.2022)
- Halvari J., Mikkonen K., Kääriäinen M., Kuivila H., Holopainen A., Immonen K., Koivula M., Koskinen C., Sjögren T., Kyngäs H. & Tuomikoski A-M. (2021) Social, health and rehabilitation sector educators' competence in evidence-based practice: A cross-sectional study. *Nursing Open* **8**(6), 3222–3231.
- Holopainen A., Hakulinen-Viitanen T. & Tossavainen K. (2007) Nurse teacherhood: systematic descriptive review and content analysis. *International Journal of Nursing Studies* **44**(4), 611–623.
- Koivula M. (2018) Koulutuksen suunnittelu. Teoksessa T. Saaranen, M. Koivula, H. Ruotsalainen, C. Wärnå-Furu & L. Salminen (toim.). *Terveysalan opettajan käsikirja*. Helsinki: Tietosanoma, 58–71.
- Konttila J., Siira H., Kyngäs H., Lahtinen M., Elo S., Kääriäinen M., Kaakinen P., Oikarinen A., Yamakawa M., Fukui S., Utsumi M., Higami Ym Higuchi A. & Mikkonen K. (2018) Healthcare professionals' competence in digitalization: a systematic review. *Journal of Clinical Nursing* **28**(5-6), 745–761.
- Korpi H., Sjögren T., Mikkonen K., Piirainen A., Ojala T., Koskinen C., Koskinen M., Salminen L., Koivula M., Lähteenmäki M-L., Saaranen T., Sormunen M., Koskimäki M. & Kääriäinen M. (2020) A Systematic Review and Metasynthesis of Qualitative Studies on the Competencies of Health and Rehabilitation Science Educators. *NERP* **10**(2), 42–51.

- Kuosa T. & Hakala S. (2017) *Muutosilmiöitä koulutuksen rajapinnoilla. Havainnot ja kehitysehdotuksia koulutustoimikuntien ennakoitakarattyöskentelystä vuosina 2014 – 2016*. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2017:9. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/muutosilmiöitä_koulutuksen_rajapinnoilla.pdf (21.5.2022)
- Kyngäs H. (2020) Inductive Content Analysis. Teoksessa H. Kyngäs, K. Mikkonen & M. Kääriäinen (toim.). *The Application of Content Analysis in Nursing Science Research*. Cham: Springer, 13–21.
- Kyngäs H., Elo S., Pölkki T., Kääriäinen M. & Kanste O. (2011) Sisällönanalyysi suomalaisessa hoitotieteellisessä tutkimuksessa. *Hoitotiede* **23**(2), 138–148.
- LeRouge C., Van Slyke C., Seale D. & Wright K. (2014) Baby Boomers' Adoption of Consumer Health Technologies: Survey on Readiness and Barriers. *Journal of Medical Internet Research* **16**(9), e200.
- Lincoln Y.S. & Guba E.G. (1985) *Naturalistic inquiry*. California, Sage.
- Mikkonen K., Koivula M., Sjögren T., Korpi H., Koskinen C., Koskinen M., Kuivila H-M., Lähtenmäki M-L., Koskimäki M., Mäki-Hakola H., Wallin O., Saarinen T., Sormunen M., Kokkonen K-M., Kiikeri J., Salminen L., Ryhtä I., Elonen I. & Kääriäinen M. (2019) *Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien osaaminen ja sen kehittäminen*. TerOpe-kärkihankke. <http://urn.fi/urn:isbn:9789526224794> (21.5.2022)
- Morad S., Ragonis N. & Barak M. (2021) An integrative conceptual model of innovation and innovative thinking based on a synthesis of a literature review. *Thinking skills and creativity* **40**, 100824.
- O'Brien B.C., Harris. I.B., Beckman T.J., Reed T.A. & Cook D.A. (2014) Standards for Reporting Qualitative Research: A Synthesis of Recommendations. *Academic Medicine* **89**(9), 1–7.
- OKM. (2019) *Korkeakoulutus ja tutkimus 2030- luvulle. Vision tiekartta*. https://okm.fi/documents/1410845/12021888/Korkeakoulutus+ja+tutkimus+2030-luvulle+VISION+TIEKARTTA_V2.pdf (21.5.2022)
- Satoh M., Fujimura A. & Sato N. (2020) Competency of Academic Nurse Educators. *SAGE Open Nursing* **6**, 1–11.
- Siikaniemi L., Saikkonen S. & Härkönen A. (2010) Innovaatiojärjestelmä haastaa osaamisen ennakoinnin. Teoksessa S. Saikkonen (toim.). *Osaavaa työvoimaa ja aluekehittämistä*. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisu, sarja C, Artikkelikokoelmat, raportit ja muut ajankohtaiset julkaisut, osa 68. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2010092113139> (21.5.2022)
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK). (2012) *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa*. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf (21.5.2022)
- Tuomi J. & Sarajärvi A. (2018) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.
- WHO. (2016) *Nurse Educator Core Competencies*. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/258713> (21.5.2022)
- Zlatanovic T., Havnes A. & Mausethagen S. (2017) Research Review of Nurse Teachers' Competencies. *Vocations and Learnig* **10**(2), 201–233.

Helena Eskola, TtM-opiskelija, Oulun yliopisto, Hoitotieteen ja terveysballintotieteen tutkimusyksikkö, helena.eskola@student.oulu.fi

Heli-Maria Kuivila, TtM, tohtorikoulutettava, yliopisto-opettaja, Oulun yliopisto, Hoitotieteen ja terveysballintotieteen tutkimusyksikkö, PL 5000, 90014 Oulun yliopisto, Heli-Maria.Kuivila@oulu.fi

Maria Kääriäinen, TtT, professori, asiantuntija, Oulun yliopisto, Hoitotieteen ja terveysballintotieteen tutkimusyksikkö, PL 5000, 90014 Oulun yliopisto, Oulun yliopistollinen sairaala, Kajaanintie 50, 90220 Oulu, maria.kaariainen@oulu.fi

Minna Koskimäki, TtM, tohtorikoulutettava, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, PL 100, 33014 Tampereen yliopisto, minna.koskimaki@tuni.fi

Monika Koskinen, TtM, Yliopisto-opettaja, Åbo Akademi, Kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen tiedekunta, PL 311, 65101 Vaasa, monika.koskinen@abo.fi

Kristina Mikkonen, TtT, professori, Oulun yliopisto, Hoitotieteen ja terveysballintotieteen tutkimusyksikkö, PL 5000, 90014 Oulun yliopisto, kristina.mikkonen@oulu.fi